

Hétfő, 2011. május 23. 13:05

168 Óra Online írása - Forrás: www.allergiakozpont.hu

Címkék: **gyógyszer fényérzékenység**

Amikor a napfény fájdalmat okoz...

A naptej, a szalmakalap és a napszemüveg sem nyújt kellő védelmet a nyári hőségben, ha bőrünket belsőleg nem készítjük fel a napsugarakkal való találkozásra. A látszólag minden ok nélkül jelentkező ekcémás, csalánkiütéses, bőrvörösséggel járó tünetek háttérében bizonyos fényérzékenységet okozó gyógyszerek szedése is állhat.

A gyógyszerek következtében kialakuló fényérzékenység két formája ismert: a viszonylag gyakori fototoxicitás és a ritkábban előforduló fotoallergia. A bőrtüneteket kiváltó ok **mindkét esetben a fényérzékenységet okozó gyógyszer**, azonban, míg fototoxicitás bárkinél jelentkezhet és dóziszfüggő, addig fotoallergia esetében immunológiai eltérések állnak a háttérben – magyarázza Prof. Dr. Baló J. Mátyás, a Budai Allergiaközpont bőrgyógyász, allergológus, klinikai immunológus orvosa.

A fototoxicitás során az adott gyógyszer és az UV-sugarak egy időben történő találkozása vezet a bőrtünetek megjelenéséhez. Kialakulásának valószínűsége függ a bőrben található gyógyszer mennyiségétől is. Alapja, hogy 310 nm és e feletti hullámhosszúságú UV-sugarakat nyelnek el bizonyos vegyületek, s eközben a **sejtmembránt károsító oxigén gyökök keletkeznek**.

A fotoallergia ezzel szerzett immunológiai válaszkészség, csak azokban jön létre, akik előzetesen immunológiailag szenibilizálódtak – túlérzékenység alakult ki - a fotoaktivált hatóanyaggal szemben. Ebben az esetben **a szervezet ellenállórendszerének a hibás működése** van a háttérben, azaz itt allergiáról beszélünk. A túlérzékenységi reakciót kiváltó anyag a bőrben lévő valamely fehérjével UV-fény hatására kölcsönhatásba lép, szerkezete megváltozik, immunogén komplex jön létre, ami ellenanyag képződést idéz elő a bőrben. A betegek számára gyakran csak a napsütéses időszakban derül ki, hogy egyes, korábban is szedett gyógyszerek a bőrt fokozottan fényérzékennyé tették.

Tünetek

Fototoxicitás: napfény hatására, a napsugárzásnak kitett területeken kiütések, duzzanat, bőrpír jelenik meg. Emellett hámló halványvörös foltok, hólyagok alakulhatnak ki, a beteg fájdalomra panaszkodhat, a bőrön égető érzést tapasztalhat.

Fotoallergia: a tünetek ez esetben nem csak a fénnel való érintkezés helyén jelennek meg, hanem a test egyéb pontjain is. Ekcémához hasonló, viszkető bőrgyulladás jelentkezik.

Milyen gyógyszerek okozhatják?

A fényérzékenységet okozó hatóanyagok skálája rendkívül széles. Gyakoriságukat tekintve a tüneteket **főként a fájdalomcsillapítókból található** *ketaprofen*, a ritmuszavarok elleni szerek *amiodarone* hatóanyagai okozhatják. Az antibiotikumok közül a *doxycyclin*, *tetracyclin*, *voriconazol*, *norfloxacin*, *oxfloxacin* hatóanyagok válthatják ki a tüneteket. Fényérzékenységet okozhatnak *isotretinoin* és *methoxsalen* hatóanyag tartalmú bőrgyógyászati készítmények, a kemoterápia során alkalmazott és egyes pszichiátriai gyógyszerek is.

Hogyan kezelhető?

A bőrpróbák és a fénybesugárzással kombinált próbák elvégzése során azonosítható, hogy a panaszokat mely hatóanyag okozta. A tüneti kezeléshez **antihisztamin és helyileg alkalmazott gyulladáscsökkentő** - szteroid-tartalmú - krémek használhatók. Ha a tüneteket valamilyen gyógyszer provokálja, javasolt kicserélése hasonló hatású, de nem fényérzékenyítő tulajdonságú készítményre. Amennyiben erre nincs mód, úgy a gyógyszeres kezelés ideje alatt a napsugárzás és a szolárium egyaránt kerülendő. Ha ez nem lehetséges, védőruházat viselése javasolt, ugyanis a magas faktorszámú napvédő krém nem minden esetben jelent elegendő védelmet. Ezeket **a tanácsokat ajánlott betartani a kezelés ideje alatt**, valamint néhány nappal, vagy héttel a kezelés befejezése után attól függően, hogy milyen hosszú a gyógyszer kiürülési ideje.